

BİLİŞİM EĞİTİM KÜLTÜR VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

EVSEL KATI ATIK TARİFE RAPOR HAZIRLAMA

Twitter : [mucahitdogn](#)

Instagram: [mucahit.dogn](#)

E-posta : mucahit@bekad.org

Mücahit DOĞAN

EVSEL KATI ATIK BEDELLERİNE İLİŞKİN TARİFELERİN YAPILMASI

WWW.BEKAD.ORG

Eysel Katı Atık Tarife Raporu

- ▶ 27/10/2010 tarih 27742 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan
- ▶ **Atıksu Altyapı Ve Eysel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in**
- ▶ **23/1 maddesinde yer alan**

Evsel Katı Atık Tarife Raporu

- ▶ “2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesinde belirlenen idarelerce ve belediye meclisince atıksu ve evsel katı atık tarife ücretleri kararı alınmadan önce halkın önerilen tarifeler ve esasları hakkında bilgilendirilmesi, görüş ve önerilerinin alınması maksadıyla ücretlerin hangi esaslar çerçevesinde belirlendiğini, hangi ana maliyet kalemlerinin dikkate alındığını, geçmiş yıllardaki maliyetleri, planlanan yatırım programını ve önerilen tarifeleri içerecek **bir rapor** hazırlanır.”
Biçimindeki düzenleme gereği;

**HER BELEDİYE EVSEL KATI ATIK BEDELİ TARİFESİNİ
BİR RAPORA DAYANDIRARAK HAZIRLAMALIDIR**

Eysel Katı Atık Tarife Raporu

- ▶ Rapor konusu çalışmanın amacı;
- ▶ evsel katı atık idarelerine, atık üreticilerine sağladıkları evsel katı atık hizmetleri için evsel katı atık tarifelerinin ve ücretlerinin saptanmasıdır.

Evsel Katı Atık Tarife Raporu

- ▶ 2872 Sayılı Çevre Kanununun 11. Maddesi uyarınca evsel katı atık hizmetlerinden tahsil edilen ücretler evsel katı atık ile ilgili hizmetler dışında kullanılamaz.
- ▶ Bu doğrultuda Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik, evsel katı atık idarelerinin tarifelerini tam maliyet esasına göre toplam sistem maliyeti üzerinden belirlemelerini gerektirmektedir.

Eysel Katı Atık Tarife Raporu

Raporun hazırlanmasında

- ▶ 2872 Sayılı Çevre Kanunu hükümleri,
- ▶ **Atıksu Altyapı Ve Eysel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelikte yer alan düzenlemeler**
- ▶ Eysel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuzdaki açıklamalar
- ▶ Çevre Temizlik Vergisine Ait Veriler
- ▶ Harici Yazışmalar
- ▶ Belediye ölçümleri

esas alınacaktır.

TÜRKİYE'DE HAZIRLANAN TARİFELERDE Kİ SORUN ALANLARI

- ▶ Belediye evsel katı atık bedellerine ilişkin tarifeler incelendiğinde;
- ▶ Giderlerin katma değer vergisi dahil edilerek dikkate alınması ve ortaya çıkan tarife üzerine katma değer vergisi uygulanması suretiyle mükelleflerden mükerrer katma değer vergisi alınması;
- ▶ Çevre temizlik vergisinde tahakkuk eden rakamlar yerine tahsil edilen rakamların alınması nedeniyle tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uyulmadan gerçekçi maliyet hesabının yapılmaması;
- ▶ Her grubun ödediği çevre temizlik vergisini kendi ödemesi gereken katı atık bedelinden düşmek yerine genel olarak düşmek suretiyle kirleten öder prensibinden uzaklaşılması;
- ▶ Evsel katı atık üreticilerine ilişkin sayı ve nicelik bilgilerinin doğru tespit edilememesi;

TÜRKİYE'DE HAZIRLANAN TARİFELEDE Kİ SORUN ALANLARI

- ▶ Öz kaynak getirisini hiç hesaplamıyorlar ya da yanlış hesaplanması
- ▶ Ortala maliyetin dikkate alınmaması,
- ▶ Eysel atık üreticileri ile sözleşme yapılma zorunluğu var ancak bu sözleşme hiç yapılmadığı için bu durumla ilgili raporda yasal dayanağı ile belirtilmemesi
- ▶ Vatandaşın bilgilendirilmesi ilkesine aykırı davranılarak gerekli bilgilendirmeler yapılmaması,
- ▶ İş yerlerine ait mükellef sayılarının dikkate alınmaması,
- ▶ Toplam maliyetin konut ve konut dışı yerlere dağıtımının doğru yapılamaması,

TÜRKİYE'DE HAZIRLANAN TARİFELEDE Kİ SORUN ALANLARI

- ▶ Maliyet kalemleri doğru yansıtılmaması
- ▶ ÇTV düşme işlemlerini konutlara ait olanı ÇTV miktarlarının konutlardan, konut dışı yerlerden ise konut dışı yerler adına tahakkuk eden çtv'lerin grup ve derecelerine göre ayrı ayrı düşülmesi gerekirken toplam maliyet üzerinden direk düşülmesi,
- ▶ Kılavuzda belirtilen bölgesel kotlar dikkate alınmaması,
- ▶ Bazı evsel atık üreticilerine tam maliyet ilkesine aykırı olarak rapor hazırlamaksın muaf tutulması veya tahakkuk yapılması,

TÜRKİYE'DE HAZIRLANAN TARİFELERDE Kİ SORUN ALANLARI

- ▶ Meclis kararı olmadan tahakkuk yapılması,
- ▶ Yapılan tahakkukların nasıl oluştuğu nerden geldiği belli olmaksızın rastgele bir rakam belirleyerek bu bedeli evsel atık üreticilerinden talep edilmesi,
- ▶ Bazı bölgelerde konutları tamamen muaf tutulması,
- ▶ Bazı bölgelere çöp hizmeti götürülmemesine rağmen bu bölgelerden evsel atık bedelinin talep edilerek kirleten ilkesinden uzaklaşılması,
- ▶ Hiç olmayan mükellef grupları için tarife maliyet hesabı yapılarak, tahsil edilemeyecek bir tahakkuku raporda belirtmek suretiyle tam maliyet ilkesine aykırı hareket edilerek tam maliyet elde edilememesi,

- ▶ gibi nedenlerle hukuken sorunlu tarifelerle karşılaşılmaktadır.
- ▶ Bu tarifeler hukuku yollar kullanıldığında sürekli iptal edilme riski ile karşı karşıyadır.
- ▶ Bu hem belediyenin itibarınız zedeleyecektir.
- ▶ Hem Çok büyük bir gelir kaybına sebebiyet verecektir.
- ▶ Hem iade yükümlülükleri oluşturacaktır.

- ▶ Bu nedenle tarife hazırlanması profesyonel bir yaklaşım gerektirmektedir.
- ▶ Mesele vatandaştan para almayı gerektirdiği için mevzuatımıza göre hazırlanmak zorunda olan tarifeler hem hukuka uygun olmalıdır hem de herkesin anlayacağı açıklıkta ve **adil** olmalıdır.

Evsel Katı Atık Tarife Raporu

- ▶ Konutlardan ve işyerlerinden alınan Çevre Temizlik Vergisi'nin bu Raporda yer alan Toplam Sistem Maliyetinden mahsup edileceği öngörülmüştür.
- ▶ Ayrıca maliyet unsurları KDV dahil hesaplandığı için evsel katı atık tarifesinde belirlenen tutarlarda KDV dahil tutarlardır.
- ▶ Ya da hem ücretlere sonradan KDV dahil edilecek hem de maliyetler KDV den arındırılacaktır.

SORUN ALANLARI

- ▶ Kirleten öder
- ▶ Tam Maliyet
- ▶ İşyeri bilgisi
- ▶ Hakkaniyet
- ▶ Çtv verisinin kirliliđi
- ▶ Dağıtımların yanlış yapılması

Tarife Oluřturulurken Danışmanlık Hizmeti Alınabilir Mi

- ▶ 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun, belediyenin giderleri başlıklı 60.maddesinin "I" bendinde; "Avukatlık, danışmanlık ve denetim hizmetleri karşılığı yapılacak 6demeler." sayılmıştır. Dolayısıyla, danışmanlık hizmetleri belediyelerin giderleri arasındadır.
- ▶ Bu konuda alınacak danışmanlık hizmeti, Kılavuzla belirlenen hesaplama y6nteminin uygulanmasında idareye yardımcı olacaktır.
- ▶ S6z konusu hizmet bedeli dolaylı maliyet kalemleri arasında yer aldığından dolayı, maliyet kalemi toplam sistem maliyetine eklenerek, idareye ek y6k getirmeyecektir.

Yargısal Durum

- ▶ Uygulamada Yönetmelik ilkelerine aykırı raporlamalar ve Hakkaniyete uygun olmayan raporlar defaatle mahkemelerce iptal edilmesine rastlanılmaktadır.
- ▶ Konuyla alakalı birçok yargı kararı bulunmaktadır.

Sayıştay Açısından

- Bulgu

- ▶ Sonuç olarak Kurum tarafından meskenler için herhangi bir tahakkuk ve tahsilat işlemi yapılmamıştır. 2872 sayılı Kanun, evsel katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücretini belirleme ve tahsil konusunda belediyeleri görevli ve yetkili kılmıştır. Bu itibarla İdare tarafından gerekli tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılması gerektiği düşünölmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

Hizmet Standartı

- ▶ Bahse konu sorunları içermeyen, kendisine özgü, bundan sonra ki yıllarda Türk belediyecilik sistemi tarafından örnek alınacak niteliktedir. Tarifemizde evsel katı atık bedellerinden, ilgili grubun ödediği ÇTV'nin düşülmesi belediyecilik uygulamalarında ilktir. Hakkaniyetli ve adil bir dağıtım ilkesine göre Türkiye'de ilk defa Bekad tarafından geliştirilmiştir. Tarifemiz pek çok yönü ile öteden bu yana Evsel Katı Atık Bedellerinin Belirlenmesine yönelik uygulanan modelleri değiştirecektir.

BİLİŞİM EĞİTİM KÜLTÜR VE ARAŞTIRMA DERNEĞİ

Mücahit DOĞAN

E Posta : mucahit@bekad.org

Gsm : +90 505 886 87 22

Twitter : mucahitdogn

Instagram: mucahit.dogn